

Satversmes tiesa ierosina lietu par juridiskas personas tiesībām uz taisnīgu atlīdzību

2011. gada 12. decembrī Satversmes tiesas 1. kolēģija ir ierosinājusi ietu „Par Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8. panta otrās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta trešajam teikumam”.

Apstrīdētā norma

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8. panta otrā daļa noteic, ka juridiskajai personai (komersantam) ir tiesības uz atlīdzinājumu tikai par personisko kaitējumu, kas nodarīts tās darījumu reputācijai, komercnoslēpumam un autortiesībām.

Lietas fakti

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta tiesvedībā atrodas lieta, kuras ietvaros biedrība „Daugavas vanagi Latvijā” ir apstrīdējusi Rīgas pilsētas izpilddirektora lēmumu aizliegt rīkot gājienu un lūgusi atlīdzināt personisko un morālo kaitējumu – katru 5 000 LVL apmērā. Administratīvā rajona tiesa ir atcēlusi izpilddirektora lēmumu, taču prasību par kaitējuma atlīdzību, pamatojoties uz apstrīdēto normu, noraidījusi.

Pieteicējs – Augstākās tiesas Senāts – uzskata, ka apstrīdētajā normā ietvertais tiesiskais regulējums ir personas tiesības nepamatoti ierobežojošs. Senāts, atsaucoties uz Satversmes tiesas judikatūru, kurā nostiprināta atziņa, ka tiesības uz atlīdzību ir vispārēja garantija, norāda, ka praksē šīs tiesības tas uzlūko kā efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli. Savukārt apstrīdētā norma ierobežojot šo tiesību izmantošanu, tādējādi pretēji Satversmes 92. panta trešajā teikumā minētajam neļaujot tiesām izvērtēt konkrētos apstākļus, lai apsvērtu, vai ir noticis nepamatots tiesību aizskārums, kas rada personas tiesības uz atbilstīgu un taisnīgu atlīdzinājumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Senāts lūdz Satversmes tiesu izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 92. panta trešajam teikumam¹.

Tiesas procedūra

Saeima ir uzaicināta līdz 2012. gada 14. februārim iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2012. gada 12. maijs.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274

¹ Satversmes 92. pants: „Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu. Nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu. Ikvienam ir tiesības uz advokāta palīdzību.”